

Dnr. 2007/BUN 597-043

§ 26

Dnr 2007 KS 099

403

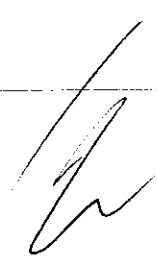
Motion om att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till skolungdomar i vår kommun.

Ärendebeskrivning

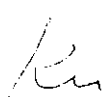
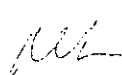
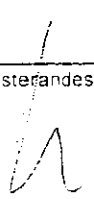
Marie Åkesdotter (mp), Peter Bylund (mp) och Lilian Nylinder (mp) har lämnat in en motion om att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till skolungdomar i vår kommun.

Kommunfullmäktiges beslut

Motionen överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Justeraandes sign

Utdragsbestyrkande

i Tyresö

Motion till Kommunfullmäktige i Tyresö kommun 2007-04-12

Förslag att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till skolungdomar i vår kommun.

Klimatförändringarna manar till handling. Nyligen presenterades FN:s klimatrappport, där det entydigt slås fast att de pågående klimatförändringarna är effekter av mänsklig aktivitet. Smältande glaciärer runt om på jorden, extrema oväder internationellt och nationellt är inte påhittade fenomen utan realiteter. Människans påverkan på jordens miljö kan få katastrofala följder - om vi inte gör något.

Ett första steg är att bli medveten om problemet. Ett bra initiativ togs av samordnare för folkhälsa och hållbar utveckling i Tyresö kommun. 22 mars 2007 inbjöds politiker och kommunanställda att se den Oscars-belönade filmen "En obekväm sanning" av U.S.A.'s förre vicepresident Al Gore. Filmen har starkt bidragit till att klimatfrågan aktualiserats.

För att ytterligare fokusera klimatproblematiken föreslår miljöpartiet i Tyresö att kommunens skolpersonal och elever i årskurs 6-9, samt gymnasieeleverna ges samma möjlighet. Filmen lämpar sig väl i undervisningssyfte, för att öka medvetandet hos den yngre generationen om vilka problem vi står inför och ge ungdomarna handlingsberedskap för framtiden. Lika viktigt är att skolpersonal ser filmen, dels för att öka kunskapen, och dels för att kunna diskutera filmens innehåll, förhållningssätt och lösningar.

Beslutsförslaget är att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

att erbjuda att alla 6-9-elever och gymnasieelever i Tyresö kommun får en möjlighet att se filmen "En obekväm sanning" tillsammans med skolpersonal för att sedan diskutera filmen tillsammans.

För Miljöpartiet de Gröna i Tyresö kommun den 12 april 2007

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Lilian Nylinder

§ 13

Dnr 2007/BUN597

043

Yttrande över motion kring klimatfrågan**Barn- och utbildningsnämndens beslut**

- Nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avstyrka motionen angående visning av filmen En obekväm sanning för samtliga elever i grundskolans årskurs 6-9.

Beskrivning av ärendet

Motionen "Motion om att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till ungdomar i vår kommun", §26 Dnr 2007/KS 009 403, har inlämnats av Marie Åkesdotter (mp), Peter Bylund (mp) och Lilian Nylinder (mp). Motionen inlämnades 2007-04-12 till kommunfullmäktige.

I en motionen föreslås att alla elever i grundskolans årskurs 6-9 ska erbjudas möjlighet att se filmen En obekväm sanning tillsammans med skolpersonal. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår nämnden att avstyrka motionen med hänvisning till att skolorna själva lägger upp sitt arbete kring klimatfrågan enligt kursplanerna och på det sätt som rektor anser lämpligt.

Ordförandeutlåtande

Diskussionen om klimatfrågan är viktig och har en självklar plats i våra skolor. I denna diskussion bör olika hjälpmedel användas - inklusive film - på samma sätt som alltid sker. Däremot vore det fel att fatta politiska beslut om exakt vad denna undervisning skall innehålla och om vilka böcker och andra hjälpmedel som skall användas. Det är skolledare och lärare som har ansvaret för undervisningens praktiska utformning och exakta innehåll. Detta utformas i nära samverkan med elever och föräldrar. Mot denna bakgrund bör motionen avslås.

Ordförandens förslag till beslut

Nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avstyrka motionen angående visning av filmen En obekväm sanning för samtliga elever i grundskolans årskurs 6-9.

Yrkande

Marita Bertilsson (s) yrkar att motionen skall bifallas.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ordförandeförslaget mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutat avstyrka motionen.

Reservation

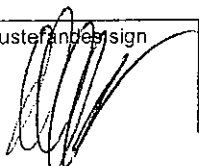
Marita Bertilsson (s) reserverar sig mot beslutet.

Ersättaryttrande

Marie Åkesdotter inkommer med ett skriftligt ersättaryttrande.

Bilagor

1. Tjänsteskrivelse
2. Motionen
3. Tekniska kontorets svar på motionen

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Ulrica Andersson, verksamhetsstrateg
08-5782 90 59

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

1 (3)

Dnr 2007/BUN597-043

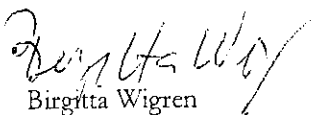
Barn- och utbildningsnämnden

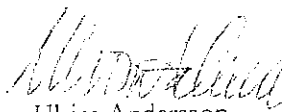
Yttrande angående motion om klimatarbete

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår nämnden att i sitt yttrande till kommunfullmäktige avstyrka motionen angående visning av filmen En obekväm sanning för samtliga elever i grundskolans årskurs 6-9.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Ulrica Andersson
Verksamhetsstrateg

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslås att alla elever i grundskolans årskurs 6-9 ska erbjudas möjlighet att se filmen En obekväm sanning tillsammans med skolpersonal. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår nämnden att avstyrka motionen med hänvisning till att skolorna själva lägger upp sitt arbete kring klimatfrågan enligt kursplanerna och på det sätt som rektor anser lämpligt.

Beskrivning av ärendet

Motionen "Motion om att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till ungdomar i vår kommun", §26 Dnr 2007/KS 009 403, har inlämnats av Marie Åkesdotter (mp), Peter Bylund (mp) och Lilian Nylinder (mp). Motionen inlämnades 2007-04-12 till kommunfullmäktige.

tyresö kommun

I motionen framhålls att FN:s vetenskapliga panel i klimatfrågan IPCC i sin senaste rapport, som publicerades i januari 2007, entydigt slår fast att de klimatförändringar vi nu erfar är resultat av mänsklig aktivitet. I motionen påpekas vidare att effekterna av det förändrade klimatet är möjliga att hindra om vi aktivt motverkar dem, och att ett första steg är att arbeta för en ökad medvetenhet bland kommuninnevånarna. Tidigare har politiker och kommunanställda erbjudits visning av den Oscar-belönade filmen En obekvämsanning av USA:s tidigare vicepresident Al Gore.

I motionen föreslås att samtliga elever i grundskolans årskurs 6-9 erbjuds att se En obekvämsanning tillsammans med skolpersonal för att sedan diskutera filmen tillsammans.

Klimatfrågan är betydelsefull för oss alla, och samtliga grundskolor bör prioritera information kring klimatförändringarnas orsaker, konsekvenser och lämpliga åtgärder på lokal och global nivå för att stoppa utvecklingen. I grundskolans kursplaner är hållbar miljöutveckling ett område som betonas i flera ämnen. Några exempel på detta:

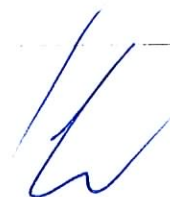
- Mål att sträva mot i naturvetenskapliga ämnen: Att eleven utvecklar omsorg om naturen och ansvar vid dess nyttjande.
- Mål att uppnå i skolår 5, naturvetenskapliga ämnen: Eleven ska ha kunskap om resurshushållning i vardagslivet och om praktiska åtgärder som syftar till resursbevarande.
- Mål att uppnå i skolår 9, naturvetenskapliga ämnen: Eleven ska kunna exemplifiera hur naturvetenskapen kan användas för att skapa bättre livsvillkor men också hur den kan missbrukas.
- Mål att sträva mot i samhällsvetenskapliga ämnen: Att eleven utvecklar förståelse för ekologiska sammanhang och olika sätt att fördela och använda resurser.
- Mål att uppnå i skolår 9, samhällsvetenskapliga ämnen: Eleven ska förstå och pröva ett ekologiskt tänkande och visa på konsekvenser av olika handlingsalternativ i miljö-, livs- och samhällsfrågor.
- Mål att uppnå i skolår 9, hem- och konsumentkunskap: Eleven ska ha kunskaper om resurshushållning för att kunna välja och använda metoder, redskap och teknisk utrustning för matlagning, rengöring och tvätt i hushållet samt kunna hantera dem på ett för situationen funktionellt och säkert sätt.

I enlighet med dessa styrdokument pågår arbete med klimat och hållbar utveckling vid våra grundskolor, ett arbete som anpassas till de förutsättningar som finns vid varje skola. Som exempel på arbetssätt kan nämnas Sofiebergsskolan (F-5) som varje år arbetar med ett miljötema, t.ex. luft, energi eller livsstil. I arbetet ingår såväl expertbesök och studiebesök, som att eleverna gör en musikal med miljötema vid årets slut. Vid Dalskolan (6-9) har man

genomfört en temavecka kring klimatförändringar, där bland annat den nämnda filmen En obekväm sanning visades och diskuterades. Vid skolan samarbetar elever och lärare i samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga ämnen samt hem- och konsumentkunskap kring frågor om hållbar resursanvändning. Även Naturskolan erbjuder ett klimatprogram som skolorna kan utnyttja i undervisningen.

Varje rektor har ett ansvar för att anpassa arbetet mot kursplanens mål efter skolans och elevernas förutsättningar. Det viktiga arbetet kring klimatförändringarna faller in under rektors ansvar enligt skolans styrdokument, och mycket bra arbete pågår redan vid kommunens grundskolor. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår därför att barn- och utbildningsnämnden i sitt yttrande yrkar avslag på motionen.

Svar på motion om visning av filmen *En obekväm sanning* för skolpersonal samt elever i årskurs 6-9 och gymnasiet i Tyresö kommun

Ärendebeskrivning

Motionen "Motion om att Tyresö kommun ska fokusera på klimatfrågan och sprida information till ungdomar i vår kommun", § 26 Dnr 2007/KS 099 403, har inlämnats av Marie Åkesdotter (mp), Peter Bylund (mp) och Lilian Nylander (mp). Motionen inlämnades 2007-04-12 till kommunfullmäktige.

I motionen framhålls att FN:s vetenskapliga panel i klimatfrågan IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) i sin senaste rapport, som publicerades i januari i år¹, entydigt slår fast att de klimatförändringar vi nu erfar är ett direkt resultat av mänsklig aktivitet. Vidare påpekas att de effekter vi nu ser av det förändrade klimatet är möjliga att hindra om vi bestämmer oss för att aktivt handla för att stävja dem, samt att ett första steg för att motverka klimatförändringarna är genom att arbeta för en ökad medvetenhet bland kommuninvånarna. Det initiativ som togs av samordnaren för folkhälsa och hållbar utveckling att för politiker och kommunanställda visa filmen *En obekväm sanning*, av förre detta vicepresidenten i USA Al Gore, framhålls som en bra ansats som bör utvidgas då filmen lämpar sig väl i undervisningssyfte.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- Att erbjuda att alla 6-9-elever och gymnasieelever i Tyresö kommun får en möjlighet att se filmen *En obekväm sanning* tillsammans med skolpersonal för att sedan diskutera filmen tillsammans.

Bakgrund

Den naturliga växthuseffekten är avgörande för att liv på vår planet skall kunna existera, utan denna skulle Jorden vara en kall och livlös plats. De senaste 100 åren har dock mängderna växthusgaser i atmosfären ökat i mycket hög omfattning vilket lett till stora klimatologiska förändringar. Sedan slutet av 1800-talet har jordens medeltemperatur ökat med 0,8 grader, och merparten av denna ökning anses idag bero på mänsklig aktivitet¹. I den fjärde rapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, konstateras att jordens medeltemperatur stiger allt snabbare samt att denna stigning är orsakad av mänskliga utsläpp². Koldioxid är den växthusgas som framförallt bidrar till den mänskliga förstärkningen av växthuseffekten. Ökningen av denna gas i atmosfären beror på den ökade användningen av fossila bränslen i form av kol, olja och naturgas¹. FN:s klimatpanel fastslår i sin senaste rapport att halten av växthusgasen koldioxid har ökat med 35 procent sedan 1700-talet².

¹ Naturvårdsverket 2007/10/19: <http://www.naturvardsverket.se/sv/Klimat-i-forandring/Vaxthuseffekten/Sa-fungerar-vaxthuseffekten/>

² DN 2007/10/19: <http://www.dn.se/DNet.jsp/polopoly.jsp?d=2708> (snabbguide FN:s klimatrappporter)

I takt med att kunskapen om klimatförändringarna och dess effekter ökat har även det politiska intresset för frågan blivit allt större. I Sverige har bland annat den svenska regeringen tillsatt det Vetenskapliga rådet för klimatfrågor för att bidra med vetenskapliga bedömningar som underlag till den parlamentariska beredningen för översyn av klimatpolitiken. Klimatfrågan är dock en i högsta grad internationell miljöfråga och för att minska utsläppen av växthusgaser måste effektiva åtgärder ske både nationellt och internationellt.

USA:s före detta vicepresident Al Gore har under senare år blivit en internationellt känd och hyllad miljödebattör med fokus på klimatfrågan. Hans film *En obehöväm sanning* har fått stort internationellt genomslag och lett till en ökad medvetenhet om klimathotet hos såväl makthavare som allmänhet. Filmen blev år 2006 belönad med en Oscar och nyligen vann Al Gore tillsammans med FN:s klimatpanel IPCC Nobels fredspris.

Omvärldsanalys

I Huddinge kommun har man visat filmen *En obehöväm sanning* inom ramarna för projektet "Handla hållbart". Projektet är en satsning riktad till årskurs nio med syfte att inspirera och väcka frågor kring miljö och rättvisa med hjälp av föredrag, utställningar o.s.v.

I Stockholms stad har man dragit igång ett liknande projekt som går under namnet "Välj själv". Under ett antal dagar diskuteras allt ifrån hur vi påverkar klimatet till vem som sytt våra kläder, reklamkritik och vad man har för rätt som konsument. Som del av projektet har de 17 medverkande skolorna bland annat fått se Al Gores klimatfilm *En obehöväm sanning* på bio. För satsningen står Skarpnäck, Farsta, Vantör, Älvsjö och Enskede-Årsta stadsdelsförvaltningar.

Nynäshamns kommun har visat filmen för politiker och tjänstemän under en temadag i år. Filmen visades gratis på kvällstid för allmänheten.

Tekniska kontorets bedömning

Tekniska kontoret anser att förslaget att visa filmen *En obehöväm sanning* för skolpersonal samt elever i årskurs 6-9 samt gymnasiet är välmotiverat. Filmen har fått stort internationellt erkännande och har på många sätt bidragit till en ökad diskussion om, och medvetenhet kring, klimatfrågan. Filmen har redan visats för politiker samt kommunalanställda i Tyresö, och tekniska kontoret menar att det även är viktigt att filmen visas för skolungdomar.

Det råder idag stor enighet bland forskare om mänskliga aktiviteters starkt bidragande effekt till det förändrade klimatet. I slutändan är det självfallet enbart aktiva handlingar som verkligen kan förändra situationen och minska den hotbild som klimatförändringarna innebär. Ett första steg i rätt riktning utgörs dock av en ökad medvetenhet kring frågan. Det är viktigt att inte enbart politiker och andra vuxna i kommunen får ta del av diskussionen, även kommunens ungdomar bör ges möjlighet att ta en mer aktiv roll. Visning av filmen *En obehöväm sanning* för skolpersonal samt elever kan utgöra en bra ingång för ytterligare samtal i ämnet då filmen är lämplig i undervisningssyfte.

Tekniska kontoret anser att det är viktigt att filmen visas i anslutning till en diskussion mellan elever och skolpersonal om växthuseffekten och klimathotet. Förslagsvis kan läraren dela ut ett antal diskussionsfrågor innan filmen som eleverna sedan kan fundera på under visningen och diskutera tillsammans med varandra och läraren då filmvisningen är över.

Förslag på frågor som kan diskuteras är:

- Hur kommer vi att drabbas av en allt mer ökande växthuseffekt?
- Vilket ansvar har vi som privatpersoner för att stävja klimatförändringarna?
- Vilka konkreta handlingar kan man göra?

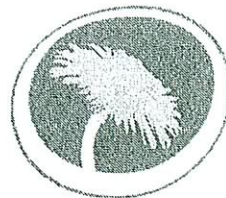
Förslag till beslut

Tekniska kontoret föreslår att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att erbjuda visning av filmen *En obekvämlig sanning* för skolpersonal samt elever i årskurs 6-9 och gymnasiet som ett steg för att ytterligare öka medvetenheten kring klimatfrågan i kommunen. Filmen bör visas i anslutning till en diskussion kring frågan.

Åke Skoglund
Teknisk chef
Tekniska kontoret
ake.skoglund@tyreso.se

Göran Bardun
Kommunekolog
Tekniska kontoret
goran.bardun@tyreso.se

Ersätтарыttrande till Barn och utbildningsnämnden 19 mars 2008

§ 13 Yttrande över motion i klimatfrågan

Miljöpartiet i Tyresö har i en motion 12 april 2007 föreslagit att kommunens ungdomar i årskurs 6-9 och gymnasiet ska erbjudas möjlighet att se filmen "En obekväm sanning". I anslutning till filmvisningen ska det finnas utrymme för diskussion med skolpersonal. Uppslaget till motionen kom sig av att kommunpolitiker och kommunanställda erbjöds denna möjlighet 22 mars 2007.

Tekniska förvaltningen har yttrat sig över motionen och anser att förslaget är välmotiverat, eftersom det är viktigt att skolungdomar också får se filmen (inte bara politiker och anställda). Den internationellt erkända filmen har i hög grad bidragit till en ökad medvetenhet kring klimatproblematiken. Att visa filmen för ungdomar kan ses som ett steg för att ytterligare öka medvetenheten kring klimatfrågan i kommunen.

Barn och utbildningsförvaltningen har också yttrat sig över motionen, men tycker i motsats till Tekniska förvaltningen att motionen ska avstyrkas. Anledningen är att skolorna själva planerar undervisningen, samt att det redan pågår arbete kring klimat och hållbar utveckling i skolorna.

Ordförande i Barn och utbildningsnämnden menar att politiker inte ska styra undervisningen, att det är fel att fatta politiska beslut om exakt undervisningen ska innehålla och om vilka böcker och andra hjälpmedel som skall användas.

Svaret är anmärkningsvärt, eftersom motionen handlar om att erbjuda ungdomarna möjlighet att se filmen gratis, där det ges tillfälle att diskutera frågan tillsammans med skolpersonal. Filmen behöver inte med nödvändighet visas under skoltid.

Andra argument som kommer upp är att om man bifaller motionen kan det ses som att man underkänner skolpersonalen. Med samma argument underkänner kommunen i så fall politikerna och de kommunanställda som erbjöds att se filmen.

Det är tråkigt att Barn och utbildningsförvaltningen och de borgerliga politikerna inte ser möjligheterna att medvetandegöra på flera plan. Klimatförändringar är ingen ideologisk fråga, utan något som vi alla måste förhålla oss till och lära oss mer om. Att medvetandegöra är en kommunal uppgift. Kommunen är en huvudaktör i ansvaret för nationella och regionala mål och åtaganden. Tyvärr har inte Tyresös borgerliga majoritet satt några lokala mål, men ansvaret kvarstår dock. Jag hoppas att Kommunstyrelsen har en mer generös och ambitiös inställning i frågan, i likhet med Tekniska förvaltningen som lämnat ett ypperligt yttrande över motionen.

Marie Åkesdotter
för Miljöpartiet de gröna i Tyresö